

MANASTIR PAKRA Impresivno zdanje pod zaštitom Ministarstva kulture

Nema dovoljno sredstava da bi se manastiru vratio stari sjaj

Manastir Pakra je opasan zidinama koje su u vrlo lošem stanju

Paroh Đorđe Ostojić u manastirskom kompleksu

SIRAČ – Jugoistočno od Daruvara, u kanjonu rječice Pakre, nalazi se manastir Pakra. Manastir je nekada zvan Nova pustinja, a prema nekim dokumentima i Znamenski, odnosno Čudo, a smatra se da potječe iz 16. stoljeća od kada postoji zabilježeno prvo svjedočanstvo o njegovom postojanju.

Nestale dragocjenosti

- Manastir je početkom 20. stoljeća bio u svom punom sjaju. Ovdje su živjeli monasi koji su imali svoje imanje s hidrocentralom i ribnjakom, život je bio savršeno organiziran. Manastir je pretrpio dosta oštećenja u nevremenu krajem 18. stoljeća te je obnovljen pet godina kasnije. U Prvom svjetskom ratu manastirska crkva ostaje bez zvona,

a 1923. biva obnovljen. Drugi svjetski rat donosi manastiru potpuno uništenje. Kaluđeri su protjerani u Srbiju, konake su ustaše spalile, a brojne manastirske dragocjenosti, koje je iguman zakopao želeteći ih spasiti, su nestale. Nakon rata manastir je osposobljen za bogoslužje te u njega dolaze živjeti kaluđerice koje ga djelomično i obnavljaju. U Domovinskom ratu manastir je ponovo opustio. Nakon prestanka ratnih operacija, 1997. godine, zbog izuzetno lošeg stanja, preuzete su dragocjene ikone, koje su potom pohranjene u arhivu Hrvatskog Restauratorskog Zavoda u Ludbregu i do danas nisu vraćene. U crkvi se danas nalazi neprocjenjiv ikonostas sa 72 ikone iz 18. stoljeća – rekao je Đorđe Ostojić, paroh daruvarski.

● U Hrvatskoj postoje brojna zaštićena kulturna dobra i da Ministarstvo kulture pravedno raspoređuje ionako skromna sredstva za njihovo očuvanje i obnovu, kaže Đorđe Ostojić

U manastirskom kompleksu s polukružnim svetištem i zvonikom uz glavno pročelje, sagrađena je crkva Vavedenja Presvete Bogorodice, a odmah do nje i konak. Od crkve i konaka, na jednom blagom uzvišenju sagrađena je grobljanska kapela Sv. Nikole – jednobrodna građevina s polucilindričnim svodom, polukružnim svetištem, pjevnica i kriptom gdje su pokapani monasi. Kapela i groblje su u vrlo lošem stanju i nije im moguće pristupiti.

Nedovoljna sredstva za održavanje

- Manastir danas nije naseljen. Trudimo se održavati okoliš u koliko toliko dobrom stanju jer ipak se ovdje nekoliko puta godišnje održavaju bogoslužja. Primjetili smo da vjernici ponekad preskoče ogradi, koja nije niska te upale svijeću ispred crkve. Bilo bi zaista lijepo kada bi se ovaj kompleks obnovio i kada bi imao onaj stari sjaj te kada bi ponovno bio mjesto pogodno za život kaluđera. Ipak, svjesni smo da je potrebno dosta vremena, jer u Hrvatskoj postoje brojna zaštićena kulturna dobra i da Ministarstvo kulture pravedno raspoređuje ionako skromna sredstva za njihovo očuvanje i obnovu. Prije nekoliko godina obnovili smo krov i kapu zvonika tako da budu što sličniji izvornom izgledu. Riješena je statika crkve i napravljena je drenaža, zatvorene su pukotine, a uskoro će mo imati i spremjan projekt za obnovu cijelog kompleksa. Kompleks manastira je zaista velik, tu su i konaci u kojima su živjele monahinje, sve je to u jako lošem stanju i potrebna su velika

LEON HRIBLJAN

Neprocjenjiv ikonostas iz 18. stoljeća

sredstva za obnovu – opisuje paroh Ostojić realnost kojoj je prepušten ovaj impresivan spomenik kulture. Narodna predaja pripisuje osnivanje manastira Pakra hajduku Stamenku Njegomiru koji se pokajao za svoja nedjela te se odao pustinjačkom životu. Svojoj subraći i sebi izgradio je kolibe iz kojih se kasnije razvio manastir.

- Bilo bi lijepo doživjeti da manastir ponovo zaživi. Sigurno ima onih koji bi bili spremni na pustinjački život i nadam se da će ih Bog uskoro poslati na ovo sveto mjesto – zaključuje paroh Ostojić. (ikl)

iguman – starješina pravoslavnog manastira

kaluđer – monah, redovnik pravoslavne crkve koji živi u manastiru

konak – dio manastira, obično nezavisni objekt – zgrada sa čelijama, namijenjena prvenstveno noćenju i svakodnevnom boravku monaha

ikonostas – zid je s ikonama i

religijskim slikama koji odvaja brod od svetilišta u crkvi